

Storyline: Hergebruik baggerspecie

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Deze storyline is opgesteld naar aanleiding van een interview met Rob Wijman van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Hij is projectleider bij HHNK en zit in de werkgroep Baggeren voor vaargeulonderhoud en kustlijnzorg. Dit is een werkgroep van Rijkswaterstaat en de Unie van Waterschappen, waarbij gezamenlijk gekeken wordt op wat voor manier je kunt omgaan met vrijkomende bagger.

Foto: 100.000 m³ bagger uit de Beemster en Wijdewormer Polder (Beens Groep)

Toelichting op het project

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier beheert 20 baggerdepots waar natte baggerspecie wordt bewerkt tot ingedroogde bagger of grond. In de meeste gevallen zijn de locaties van deze doorgangsdepots door HHNK geregeld met de gemeentes bij de overname van stedelijk water. De gemeente kan zo zijn eigen ontvangstplicht invullen.

Jaarlijks wordt ongeveer 100.000 m³ baggerspecie ontvangen. Daarvan blijft na rijping en bewerking ca. 30.000 m³ grond over. Deze grond kan vervolgens worden verwerkt in de berm van een kade of als aanvulling van een wegberm. Hierdoor worden kosten van afstorten bespaard en hoeft het afnemende project alleen de transportkosten te betalen. Met de omgevingsdiensten is afgestemd dat grond van klasse industrie hiervoor mag worden gebruikt.

Aanleiding - hoe is het gegaan

Bij de diverse projecten van HHNK zoals landelijk baggeren, stedelijk baggeren, boezem en meren baggeren komt jaarlijks 200 miljoen m³ baggerspecie vrij. Het merendeel van deze bagger wordt op de kant gelegd. In een aantal gevallen is dit niet mogelijk. Hierdoor komt er elk jaar 100.000 m³ baggerspecie beschikbaar. In 2015 is HHNK gestart met het onderzoeken of het mogelijk is deze grondstromen zelf te gebruiken en niet te storten, waarmee de grondstromen geoptimaliseerd worden.

Inventarisatiefase

In elke fase is een ander element belangrijk. Bij het opstarten liepen we ertegenaan dat HHNK geen eigen doorgangdepots had. Daarom is onderzocht waar deze gerealiseerd konden worden. De wens hiervoor was bij eigen zuiveringslocaties en verspreid over het HHNK gebied. Bij het realiseren van baggerdepots is het ook van belang om afspraken te maken met de diverse gemeentes.

Voor het gebruik van het slib, na het rijpingsproces, is het noodzakelijk om afspraken te maken met het bevoegd gezag over bodemkwaliteit. In dit geval de gemeentes. Het bijhouden van de regels en mogelijk aanpassen van de afspraken met de gemeentes blijft ook een groot aandachtspunt.

Belangrijke inzichten die zijn ontstaan bij toestaan baggerspecie

De baggerspecie kan niet als kernmateriaal worden toegepast, dan val je in een ander beleidskadermilieu. De baggerspecie wordt bij HHNK toegepast in bermen van secundaire keringen. Dit kan bij bermen met een ophoging van 60 centimeter of meer, doordat de ingedroogde baggerspecie moet worden afgedekt met een leeflaag.

Het materiaal is iets minder zwaar dan klei. Hierdoor heb je meer ruimtebeslag nodig of is de berm dikker.

De grootste uitdaging is de planning. Hiervoor is het noodzakelijk om vooruit te kijken. Wanneer is baggerspecie toepasbaar in een project en wanneer is het beschikbaar?

Daarnaast is het zoals aangegeven heel belangrijk om de afspraken met de gemeentes bij te houden. In de praktijk veranderen de regels regelmatig, waardoor ook de gemaakte afspraken aangepast of aangescherpt moeten worden.

Wat hebben we geleerd?

Het opzetten van dit soort processen kost veel tijd. Maar ook het bijhouden van de actuele regelgeving bij de gemeentes is noodzakelijk. Als het resultaat uiteindelijk is dat er geen baggerspecie naar een diepe put hoeft te worden gebracht is het de inspanning wel waard. En de ervaring die ik ook graag mee wil geven: betrek een omgevingsmanager bij dit soort projecten.

Het interview voor deze storyline heeft in het voorjaar van 2022 plaatsgevonden, niet alle besproken onderwerpen zijn opgenomen in deze storyline.

Wilt u meer informatie over het project, of bent u nieuwsgierig naar de laatste stand van zaken? Neem dan contact op met een van de geïnterviewde personen.